

Gyémánt is igénybe vesz készen kapott eszközöket — ez pályakezdekő elkerülhetetlen. De bátran nyúl a legellentéesebb formai készletekhez, hogy azokat szuverén módon használja. Tasiszta absztrakt-expresszív, amorf festékfelrakás, klaszszicisztikusan precíz rajz és formakörülírás, foto-, ill. nyomtatott reprodukciókból származó ragasztás, kollázsrészetek alkalmazása a festményen belül (sokszor a feiragasztott részetek mechanikus precizitásával vetekedő festett motívumok, pl. betűk), természetes összefüggésekből kiemelt motívumok együvé komponálása — ami által ezek új értelmet kapnak —, festői absztrakció és már-már az „irodalmi” közlést súroló naturalista elemek összefonása: ilyen eszközökkel és módszerrel épülnek képei.

Legfigyelemreméltóbb festménye a budapesti Fialat Művészek Klubjában márciusban rendezett kiállításon az „Életbenmaradtok karneválja”. A fiatal művész szemlélete és céljai ezen a képen formálódtak meg a legtisztábban. Témája: a romok felett emberek nyüzsgő tömege ünnepli a szabadulást, a békét. Mint Gyémánt minden képében, ebben is erős a spekulatív tényező, ami az osztályrészünké lett kiélezett történelmi szituációra s a belőle fakadó szorongás- és reményérzetek feszült viszonylataira vonatkozik. De míg más képeken néha túl sok a magyarázat, az „irodalmi”, s ez megbontja a festői, képi egységet, itt a kompozíció elemei fokozzák egymást és a kifejezés erejét. A kompozíció háromosztatú, akár a régi oltárképeké. Ebben a komponálásmódban az a szándék nyilvánul meg, amely századunk festészetében mind gyakrabban üti fel fejét: a kép legyen ismét az elmélkedő szemlélődés tárgya s ne csupán az esztétikai szemlélődésé; a formai, esztétikai, érzéki élmény közvetítésével a dolgok értelmét faggató és magyarázó gondolatok nyilatkozzanak meg.

KÖRNER ÉVA

Gyémánt László: Férjportré (ceruza)